

ประเด็นทรัพย์สินทางปัญญา กับการเจรจา ความตกลงระหว่างประเทศ

การประชุมคณะอนุกรรมการเขตการค้าเสรี

ครั้งที่ 3/2566

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

นางรัชวรรณ จินดาวัฒน์

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาความร่วมมือภูมิภาค

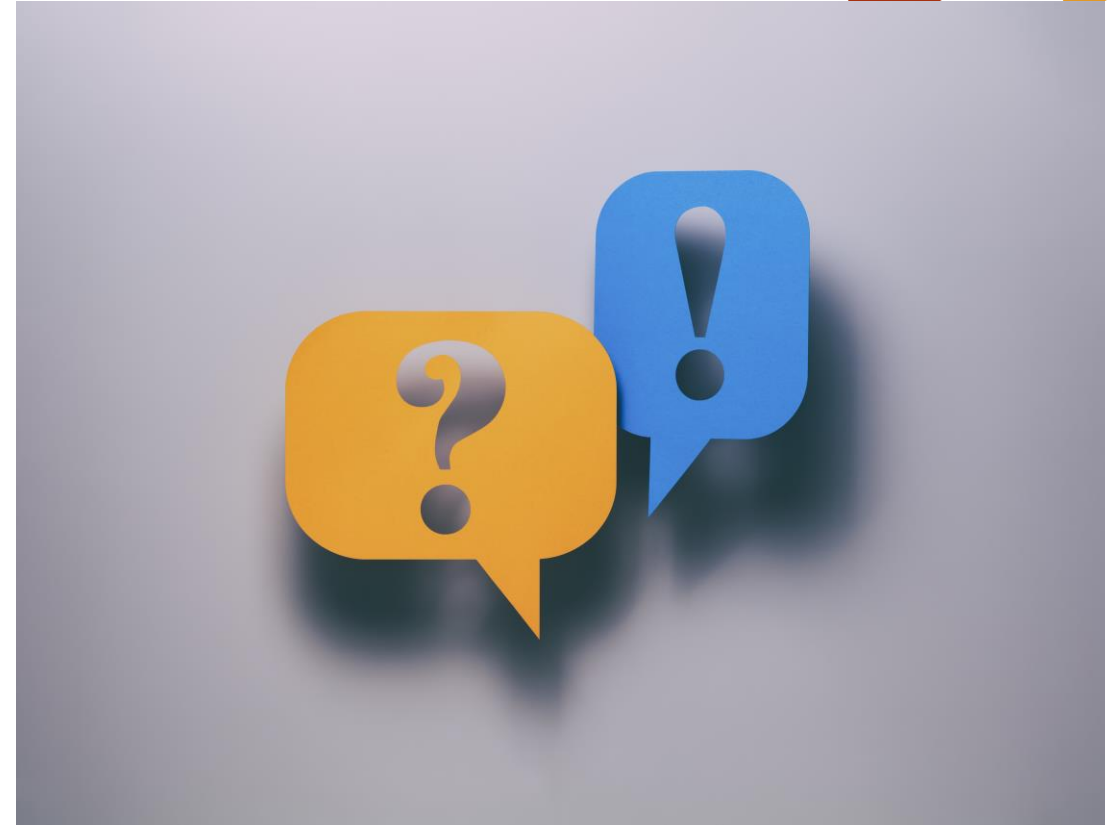
กองพัฒนาความร่วมมือทรัพย์สินทางปัญญา

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

คำถาม

- ข้อบทเรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญา ภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่สำคัญ
 - ประเด็นใดบ้างที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการเจรจา
 - ข้อเสนอแนะให้กับภาคเอกชนเพื่อเตรียมความพร้อม
- ในการปรับตัวต่อประเด็นดังกล่าว

ทรัพย์สินทางปัญญา คืออะไร

Article 2 CONVENTION ESTABLISHING THE WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION

(viii) “intellectual property” shall include the rights relating to: – literary, artistic and scientific works, – performances of performing artists, phonograms, and broadcasts, – inventions in all fields of human endeavor, – scientific discoveries, – industrial designs, – trademarks, service marks, and commercial names and designations, – protection against unfair competition, and all other rights resulting from intellectual activity in the industrial, scientific, literary or artistic fields.

นิยามของทรัพย์สินทางปัญญา

“ผลงานอันเกิดจากการประดิษฐ์ คิดค้น
หรือสร้างสรรค์ของมนุษย์”

ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา

ลิขสิทธิ์ (Copyright)

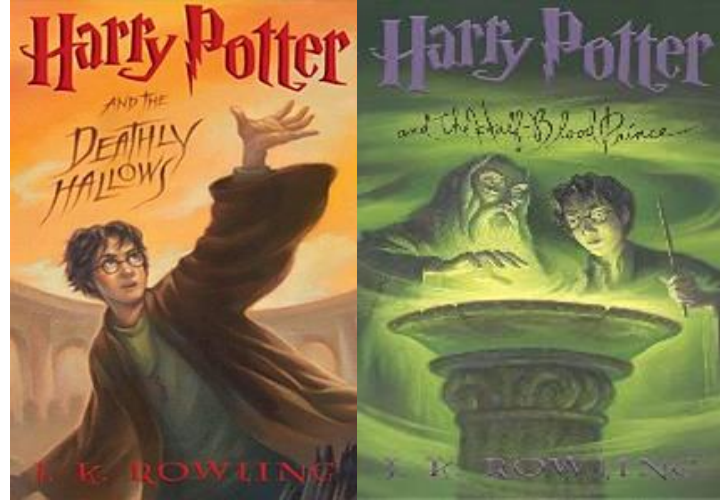
- ลิขสิทธิ์ (Copyright)
- สิทธิข้างเคียง (Related rights)

ทรัพย์สินอุตสาหกรรม (Industrial Property)

- สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร (Invention Patent/Petty Patent)
- สิทธิบัตรการออกแบบ (Design Patent)
- เครื่องหมายการค้า (Trademark)
- แบบผังภูมิของวงจรรวม (Layout-design of Integrated Circuit)
- ความลับทางการค้า (Trade secret)
- สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication)

Copyright

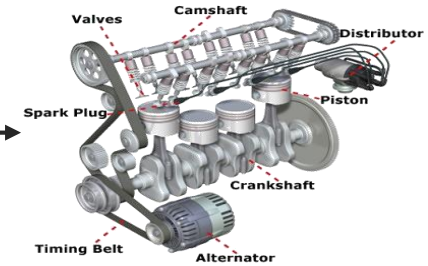

ทรัพย์สินทางปัญญาที่อยู่รอบตัว

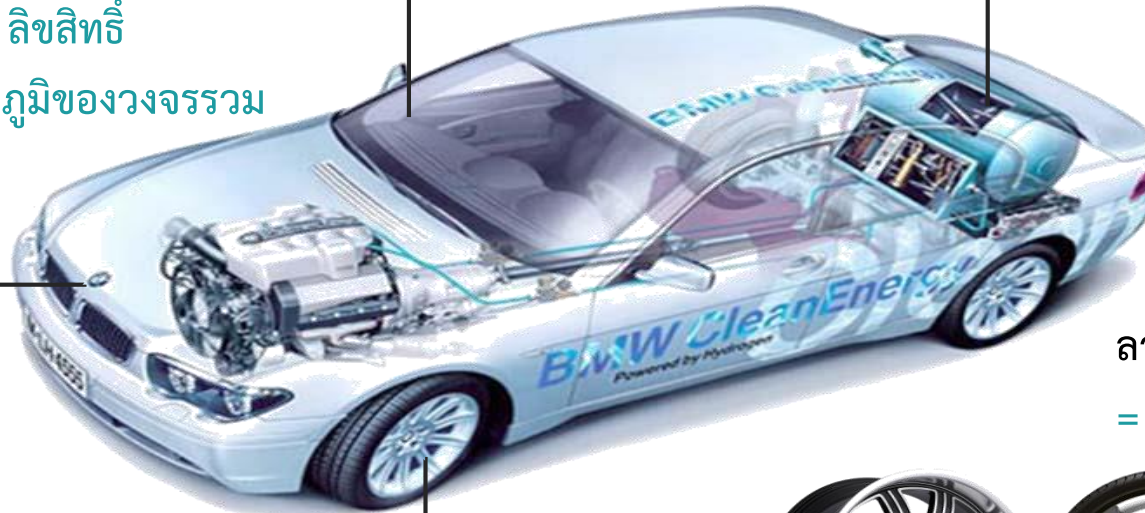

เพลง + แผ่นซีดีเพลง, software
ควบคุมการทำงาน = ลิขสิทธิ์
ชุดควบคุม = แบบผังภูมิของวงจรรวม

ผลไม้ = สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
สูตรน้ำจิ้ม ซอส = ความลับทางการค้า

เครื่องยนต์ กลไกใหม่
= สิทธิบัตร

ยี่ห้อ, Logo
= เครื่องหมายการค้า

ลวดลาย/แบบล้อใหม่
= สิทธิบัตรการออกแบบ

How much intellectual property is there in a cup of tea?

Intellectual property tools can add value for tea producers and consumers. **Find out how.**

Designs The look and feel of tea products such as cups and packaging can be protected through industrial design rights or design patents.

Trade secrets A secretly kept tea recipe can qualify for trade secret protection.

Patents Tea-related inventions such as kettles, filtering solutions, and tea production methods can receive patent protection.

Copyright As literary works, books about tea automatically receive copyright protection. Just like Orwell's "A Nice Cup of Tea", now out of copyright in many countries.

Trademarks Brands give consumers confidence in what they are buying and allow tea producers to stand out from the competition and fight copycats.

Geographical indications Teas with special quality and flavor linked to their geographical origin can be protected as geographical indications.

ทรัพย์สินทางปัญญา และการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

Why IP in trade negotiation?

GATT Trade Rounds

1948:

General Agreement on Tariffs and Trade (GATT)

- Failed attempt in 1948 to create International Trade Organization (ITO)
- Reduce tariffs to boost trade liberalization

1986 - 1994:

Uruguay Round

- Non-Tariffs Measures
- Services
- Agriculture
- Intellectual Property
- Dispute Settlement, etc.

1995:

The Final Act:
WTO Agreements

2001:

- Doha Development Agenda
- Creating a multilateral system of registration of GIs

World trade became more complex, including the expansion of trade in service, agriculture, trade on counterfeit goods.....

©World Trade Organization (WTO)

ความตกลงทริปส์ (TRIPS Agreement)

หลักการ พื้นฐาน

- National Treatment
- Most-Favoured-Nation

กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานขั้นต่ำ
(Minimum Standard) ของการคุ้มครอง IP

มีกลไกสำหรับ
การระงับข้อพิพาท

ส่งเสริมการคุ้มครอง IP ให้เพียงพอ
และมีประสิทธิภาพ

กำหนดมาตรการบังคับใช้สิทธิ
ในทรัพย์สินทางปัญญา

ประเทศสมาชิกมีอิสระในการกำหนด
บทบัญญัติและแนวปฏิบัติภายใต้กฎหมาย
ของตนให้สอดคล้องกับพันธกรณี

ความตกลง TRIPS
มีผลบังคับใช้ตั้งแต่
วันที่ 1 มกราคม 2538

ความตกลงทริปส์ (TRIPS Agreement)

ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property)

- 1) ลิขสิทธิ์และสิทธิข้างเคียง (Copyright and Related Rights)
- 2) เครื่องหมายการค้า (Trademarks)
- 3) สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications)
- 4) การออกแบบอุตสาหกรรม (Industrial Designs)
- 5) สิทธิบัตร (Patents), พันธุ์พืช (Plant Varieties)
- 6) การออกแบบผังภูมิวงจรรวม (Layout-Designs (Topographies) of Integrated Circuits)
- 7) การคุ้มครองข้อมูลที่ไม่เปิดเผย (Protection of Undisclosed Information)

การบังคับใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (Enforcement of IPRs)

มาตรฐานขั้นต่ำของความตกลงทริปส์

ลิขสิทธิ์: อายุการ
คุ้มครองสำหรับบุคคล
ธรรมดา 50 ปีหลังจาก
เสียชีวิต

สิ่งบ่งชี้ภูมิศาสตร์:
คุ้มครองพิเศษ
สำหรับไวน์และสุรา

การออกแบบ:
อย่างน้อย 10 ปี

สิทธิบัตร:
20 ปีนับตั้งแต่
วันยื่นคำขอ

มาตรการห้ามพรมแดน:
สินค้าละเมิดเครื่องหมาย
การค้าและลิขสิทธิ์

IP in FTA negotiations

FTAs in Force

- อาเซียน-จีน*
- อาเซียน-ญี่ปุ่น*
- อาเซียน-เกาหลีใต้*
- อาเซียน-อินเดีย*
- อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์
- อาเซียน-ฮ่องกง

- ไทย-ญี่ปุ่น
- ไทย-ออสเตรเลีย
- ไทย-นิวซีแลนด์
- ไทย-เปรู
- ไทย-ชิลี
- ไทย-อินเดีย*
- ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ
ระดับภูมิภาค (RCEP)

ลักษณะเด่นของข้อบท IP ภายใต้ RCEP

ข้อบททรัพย์สินทางปัญญา ภายใต้ความตกลง RCEP

วัตถุประสงค์

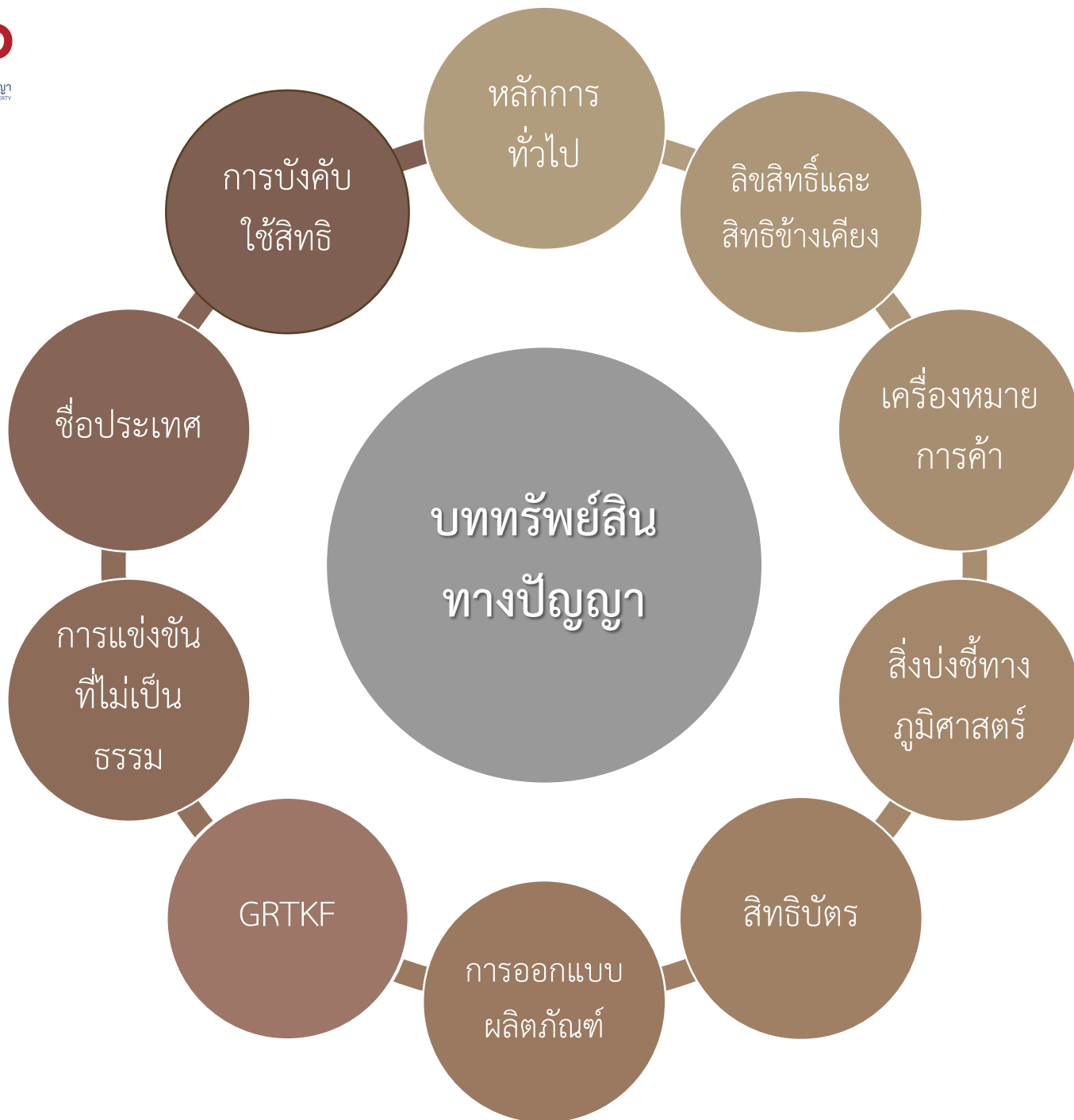
เพิ่มประสิทธิภาพ
การคุ้มครองและบังคับใช้สิทธิใน
ทรัพย์สินทางปัญญา

อำนวยความสะดวก
การจดทะเบียน

ส่งเสริมนวัตกรรม
และเทคโนโลยี
การค้า และการลงทุน

RCEP IP Chapter:

- 13 Sections
- 83 Articles
- 2 Annexes

ความตกลงระหว่างประเทศด้านทรัพย์สินทางปัญญา (Art. 11.9)

ต้องเป็นภาคี

- Paris Convention
- Berne Convention
- Patent Cooperation Treaty (PCT)
- Madrid Protocol
- WIPO Copyright Treaty (WCT)
- WIPO Performances and Phonograms Treaty (WPPT)
- Marrakesh Treaty

พยายามเข้าเป็นภาคี

- Budapest Treaty

ไม่บังคับ แต่ถ้าต้องการเข้าเป็นภาคี อาจขอความร่วมมือจากสมาชิกอื่นได้

- UPOV 1991
- Hague Agreement
- Rome Convention
- Singapore Treaty on the Law of Trademarks

ลิขสิทธิ์และสิทธิข้างเคียง (Article 11.10-11.18)

สิทธินักแสดง
และผู้ผลิตสิ่งบันทึกเสียง

การคุ้มครองมาตรการ
ทางเทคโนโลยีและข้อมูล
บริหารสิทธิ

พยายามคุ้มครอง
สัญญาณดาวเทียมที่เข้ารหัส

เครื่องหมายการค้า (Art. 11.19-11.28)

เงื่อนไขการรับจดทะเบียน

Well-known
trademarks

Bad-faith
trademarks

GI (Art. 11.29-11.35)

กระบวนการที่
สมเหตุสมผล
และโปร่งใส

การไม่คุ้มครอง
คำสามัญ

สิทธิบัตร

(Art.11.36-11.48)

Patentable subject
matter

ข้อยกเว้น/ยืดหยุ่น/
รับรองสิทธิการใช้ CL

ให้คุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ตาม
กฎหมายเฉพาะที่มีประสิทธิภาพ

การออกแบบผลิตภัณฑ์

(Art.11.49-11.52)

การออกแบบ
บางส่วน

GRTKF

(Art.11.53)

สมาชิกอาจมีมาตรการที่
เหมาะสมเพื่อคุ้มครอง
GRTKF

การตรวจสอบ
สิทธิบัตรที่มีคุณภาพ

การแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

(Art.11.54-11.56)

Domain Name

การคุ้มครองข้อมูล
ที่ไม่เปิดเผย

ชื่อประเทศ

(Art.11.57)

การใช้ชื่อประเทศ
ของภาคีกับสินค้า
ที่ทำใหม่ผู้บริโภค
หลงผิดในแหล่งกำเนิด

Enforcement

(Art.11.58-11.75)

การเยียวยาทางแพ่ง

การเยียวยาทางอาญา

มาตรการ ณ จุดผ่านแดน

การบังคับใช้สิทธิ
ในสิ่งแวดล้อมดิจิทัล 21

ความโปร่งใส และ กระบวนการจดทะเบียน

- การเผยแพร่กฎหมาย
ทรัพย์สินทางปัญญา
- e-Filing
- ฐานข้อมูลออนไลน์
- แจ้งเหตุผลการปฏิเสธ
- โอกาสในการยื่นคัดค้าน/
เพิกถอน

Cooperation (Art.11.76)

- การหารือแลกเปลี่ยนข้อมูล
- ส่งเสริมการสร้าง
ตระหนักรู้
- ความร่วมมือระหว่าง
สำนักงานทรัพย์สิน
ทางปัญญาของภาคี

ภาคผนวก

- ระยะเวลาปรับตัว
- ความช่วยเหลือทางเทคนิค

ลักษณะเด่นของข้อบททรัพย์สินทางปัญญา ในความตกลง RCEP

ไทยจะได้ประโยชน์อย่างไร

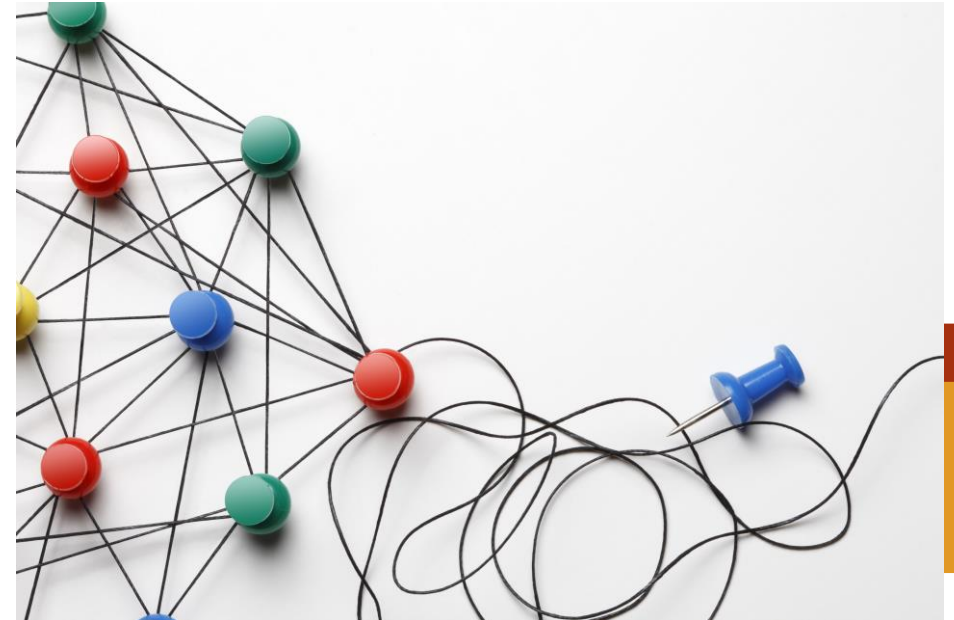

IP in On-going FTA Negotiations

- ไทย - ปากีสถาน
- ไทย - ตุรกี
- ไทย - ศรีลังกา
- อาเซียน - แคนาดา
- ไทย - EFTA
- ไทย - EU
- CEPA ไทย - สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

TRIPS-plus in FTA negotiations?

- The TRIPS sets out minimum standards of protection to be provided by each member.
- **Article 1.1** makes it clear that members may, but are not obliged to, implement in their law more extensive protection than required by the Agreement, provided that such protection does not contravene its provisions.

TRIPS-Plus

Term of protection of copyrights

Patent term extension

Patent linkage

Accession to the international agreements

Protection of non-traditional marks

Protection of test data of pharmaceutical products
(Data exclusivity)

Enforcement in digital environment

Border measures

Civil remedy

Protection of GRTKTCE

Stakeholder Engagement

ข้อเสนอแนะ

- ❖ ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองและปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาในตลาดส่งออก “*จุดที่ไหน คุ้มครองที่นั่น*”
- ❖ ใช้ประโยชน์จากระบบการยื่นคำขอจดทะเบียนระหว่างประเทศของ WIPO เช่น ระบบ Madrid (เครื่องหมายการค้า) ระบบ PCT (สิทธิบัตร) เป็นต้น
- ❖ เผื่อระวังการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาออนไลน์

ขอบคุณค่ะ

กรมทรัพย์สินทางปัญญา
กระทรวงพาณิชย์

สายด่วน 1368

www.ipthailand.go.th

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

กรมทรัพย์สินทางปัญญา
DEPARTMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY